

A 2666

A jóvájárás kérelme.

Államtudományi doctorei értekezés.

Írta:
Király István ^{175 oldal}
926-27.
jegyzőségre

Bírálatra bízdalik:
Dr. Helyesly N. Géza és
Dr. [név] professzor úrnak
Debrecen, 1926. Decem. 6. n.

Dr. [név]
c. i. [név]

Nyirbátos, 1926. dec. 1.

A 2666

Förärsminnen:

- Balázs Károly: Társadalmi gazdaságtan.
- Henry George: Nationalis is gazdaságt.
- Henry George: Népirod.
- Ulysses V. Gera: Társadalmi gazdaságtan II.
- Fischer Oskár: A történetelmélet és a társadalmi fejlődés.
- Matyasovsky: A földjogi alapok.
- Oppenheimer: Grundbesitz und soziale Frage.
- Oppenheimer: David Ricardos Grundrententheorie.

Itt megjelölt írásokat a jártasak nével a legkedvezőbb
áron megvásárolhatják, az érdeklődőknek a kötetekről
szívesen tudunk nyújtani tájékoztatást.

Henry George: Földtulajdonosság, földhasználat, földpiac
és a földtulajdonosság társadalmi kérdései és a földtulajdonosság
szociális kérdései.

1926. évi. 12. sz.

Elfyadva
1926-10/24

Dr. ...
Köszönöm

A földjáraadékról.

A kutató, aki a Társadalom gazdasági nyomonvágára keres feleletet, aki a jövedelem elosztásban megnyitváni való rejtélyes körülményeket kitalálását vizsgálja, nem neked el figyelmeztetést oly jelenleg mellette, mint a földjáraadék, melynek sajátos szerepe szántatlan körülmény hívja föl a figyelmet. Itt ismét ismét a nemzeti gazdaságtanias foglalkozó Társadalom kutatók közül a legtöbb, aminek bizonyítéka, az a sokféle földjáraadékkal foglalkozó Teória, elmélet, amellyel a közgazdászok is

is szociológusok, a társadalomgárdai-
tanit megajánalok. Visszút maga ar
a kívülrény, hogy, a kívánsó közgárdai-
nyisz sora munkásságának jelenükény
rését is, a földjara dék felütkerés is ha-
tárai kutatásának szentelés, egyhazi-
ban is arra mutat, hogy it valami
rendkívüli jelenükü is, a társadalom
gárdalrodána szempontjából, alapvető
fontosságú jelenükügel állunk szemben.

A földjara dékra vonatkozó
nagyossámi szentelés kövül vannak
olyanok, amelyek teljesén elletimow-
ának egyhásmak, vannak visszút o-
lyanok is, amelyek felügyükben mag-
nyerék, cupán sok a részletek térin-

telésen ténnek se egymástól, vagy
módosítják egymást.

Se más tiszta kifejtést a föld-
járadék elméletéről, a fiziókraciát
nak közönséjünk, akiknek határa
slan Smith kézikönyve, a következőképen
maga elő a Wealth of Nations első kö-
tetében: a földjáradék elméletét: A
földjáradék nem más, mint a ha-
zouból, amennyiben a föld termé-
keitől, a bérlet pusztaért nem kap
többet, mint amennyi, a természet
költészet is a szokásos hasznosítá-
sok után pusztaért pusztaért. Alkalmá-
ban a fiziókraciát szerint, a földjá-
radék alapja a föld tiszta hozadéka,

amely mint ilyen a természet adomá-
nya. A tiszta horadék pedig csak ak-
kor jelentkezik, ha a föld tulajdonsá-
ga földjét hasznosítja maga. /: Ígyot-
terint a tiszta horadék, vagyis a há-
nyadék az a többlet, amelyet a föld-
műves a földtulajnosnak a földre
adott használati engedélyre fizet,
mindaz, amit a föld hasznosításu-
jának során nem tekinthető jövede-
lemnek, hanem szűz a művelési
költségek megtérülésének. /

Így a természetben a földjara-
dék nagysága a garanciai természet
arányáig függ. Ha magas a hasznosítás,
akkor magasak a garanciai árak, s

a magas árat ismét magasabb
főváradéki biztositással a föld-
hajdonosának. Amint egyszerűen gond-
latjáról akként fejthetett volna
ki, hogy belőle magas garmasáratból
csak magasabb nyeresége, a tulaj-
donost arra késelti, hogy földjét
ő is csak magasabb hasznosítást
adja be.

halálus Róbert járadék elme-
léte ismét más kézzel kapcsol-
ható a főváradéki jelenlegi.
Ezért az egyszerű reprodukci-
onak állandósága, hogy a föld nyúj-
tása táplálékmenyüség reprodukci-
onán túl reprodukció, ami a magától

létrechossa a föld termékei után meg-
nyitvánuló följelmonosau növekedés keres-
teit is így a földajánások nagyszor-
adása maga után vonja.

Nagyszor vitára a az alkal-
mat Ricardo tértája, aki a jara-
dik lényegét abban látja, hogy az a
föld termékeinek az a része, amu-
lyt a föld tulajdonosának fizetnek a
talaj eredeti is elpusztíthatatlan p-
rörnek használatáért. Bár az ő szem-
léte így, a földajánások keltekeresít
illetőleg teljesen rönkinyesen beakciók
földérei processustól indult ki, meg-
is az eadig ismeretűtől stochés-
tel minden megvan az az plönge

hogy a kegyetlen vizsgálódáskor, alap-
jeltő elvetésekkel bizonyos kéremlé-
ben használt motívumokat mutat
föl. Riccardó nyomán a földjáradék
keltetését akként képezi, hogy
a primitív társadalomak pleisztén
a jobban képzett kéremléket ve-
tők művelés alá, s csak miután
a lakosság száporodott, voltak kegy-
telenek a kevesebb kéremlé-
ket is művelés alá venni, ami ma-
gával hozta, hogy a jobb kéremlé-
dekben járadék képeződött a javakra
képeződött kiterjedően. Úgyint
tehát földjáradékot aként képeznek,
mert a föld nem állandóan

menyiségben rendelkezésre is mert
minőségben nem egyenlő temetéseket
kellene a lakosság számára mind
művelés alá venni. É. Ricardónak
igen ez a megismerése, hogy T. i. a
főleg nem az korlátlan mennyiség-
ben rendelkezésre, az a pont, ame-
lyen, mint látni fogjuk, a legyobb
elméletek megerősítéssel vizsgálódásu-
kat.

Ricardónak igen kevés támasz-
adottan volt nála Carey is Perry profes-
zor részéről, akik külsőnösen az ő ál-
tala felveti járások keltésének elmi-
telti vizsgálata is az alapján az egész
történetét megadottam igazságtól. Carey

nyomán Ricardónal szemben ráuntá-
 tón, a gyakorlati élet nem saad halma-
 zaira, munkájától azt bizonyítja a,
 hogy a földművelés nem, a jobb
 talajokról halad, a rosszabb felé,
 nem ellenkezőleg, a gyengébb talaj-
 juk megművelésénél inkább erősebb a
 jobb talajt megművelésénél. Carey is tári-
 sai azonban Ricardónak, Rainada-
 sáral is saját elméletük felállításá-
 sáral abban tévednek, hogy ik a ter-
 melés fejlődésének elnevezésénél
 mindenképp az abszolút jobb talajok-
 kat állítják szembe, a rosszabb ta-
 lajokkal, holott Ricardó elnevezésénél
 szembe hoztának csak azokat, amelyek

Carey fo
 Atele nem
 or, hanem
 ar, hogy a
 földj. talaj-
 munkáján
 ha a me-
 a mind

hogy a népek az általunk abban az időben, ismeretük, akkori állása szerint legjobbnak vélt talajokat kerátik meg, a föld művelését a mi erre ember lehetőségei fényes példájával általánosan kiváló öntözönosségekkel történő folyamata is - is csak a népmasszák kivétel nélkül kétségkívül rá az általunk az időben gyengébb talajokat vélt területek művelésére, mely talajokat azonban most függetlenül a mai ismeretünk szerint már e-
rőteljesen sokkal értékesebbnek becsültük. Ricardo egyébként sem a földművelés terjedési irányát hangsúlyoz-

za földjénéltek elcsúsztaték, hanem csak azt, hogy ha bizonyos minőségű föld terem valamin, jobb minőségű föld többet fog teremni. Ricardo elcsúsztaték Thünen fejleszti tovább, aki szerint a földjénéltek nem csak a talaj termékenységének, hanem a földnek a piacoktól való közelsége, vagy távolabbi fekvése szerint alakuló kultúravezetői jászarára is.

Keletös állomás a földjénéltekra vonatkozó elcsúsztaték fejlesztesében Rodbertusnak Ricardo tanára illető vizsgálata alapos kritikája. Polgárai szerint a jövedelem elosztásnak megvan az igazságszerűsége is a társadalmi szempont-

ji. Ha garabásiyi szempontból tekint-
jünk a dolgot, azt látjuk, hogy a csere-
forgalom a jövőnek, közelebb is a
munkának egyaránt jutátja a tér-
mell járak bizonyos részét. Másrészt
alakul a helyzet, ha városadalmi
szempontból tekintjük a jövővel-
szűcsét, melynek penzje az utolsó
sz. hogy a termék egy részét pra-
gáját, létszükségét, a munkásokét,
amely pragadot rész lesz a jára-
sát. Amint Ricardónak ídeme
vált, hogy a penzkeresés, a közpénz
menyiségének jelentőségét jelömer-
te a járadék képződés szempontja-
ból, úgy Robertusnak is nagy ídeme

szokat megismerés, hogy a jövődel-
előzések alapján a rena, a jöv. líra
az eddigi elméletnek legnagyobb mérték-
ben ténylegesen keresték a járadék-
perü ténylegesnek a forrásait, adaij
Robertus följegyzése óta, a modern kö-
gazdaságtan mindenképp a jyvevény-
ben keresték a járadék keletkezésének
motivumait is így a járadék perü
jövédelmekről a társadalomra hár-
tó nagy hátrányokat, ha az kinővise-
kelt is ön - a bajok forrásáráisai
kiváncsá szorultni.

Robertus után Marx is jöv-
ben kelt a járadék keletkezésének
előfeltételeit, amit azonban o-
-nyes-

kirii tervetu, - oaa mo'avit, loyy - a lu-
lajavonjaj, eppa'it meig'auu, aae jara-
aiko'e, mieu ee ruypai' anho' tee-
tekerite a tulajavonjaj koe' remu'ko'de-
sine'e, ha a mo'og'ara'ava'ighau is o-
lyan munkasokae is lehe'e alka-
manii, akik a'x' n'ee'ant' t'ermu'it
to'bble'e' s'ite'ie'e' ja' j'oid'at'ulajavonmat
(keuytelu' ^Nat'eny'eani. Tu' j'ed'ia'j, akho'
k'oe'v'e'ke'ie' be, amik'os a' j'oid'at'ives
munkas' ki' van' sa'j'at'it'va, na'yyis
t'ermu'it'ie'i' p'ok'oe'it'ol' : a' j'oid'at'ol' me'j
van' j'ost'ova is a' j'ia'ee'n' m'iu't' j'ro-
t'et'ia'x' k'iu'va'ja' munkasere'je'e'.

A' ma'yyer' i'rodalomban' e'pp'ik
keuy'ig'ye'le'm' remu'it'ee'be' S'lye'faluy' V. G'ra

rövid is klasszikus kömörsejű megálta-
pitása, mely szerint „a járadék” nem
más, mint ugyanazon horadékok köi-
mütárhözó nagyszámbeli hűltöbésű. Áron-
ban járadék is, mint horadék többlet
csak itt Tejgerő hőrehatósa mel-
leté állhat elő, mint hogy maga a ho-
radék nem jöhet létre a termelés öv-
szettségé folytán mind a három
Tejgerő hőrehatósa nélkül. Mivel ge-
dig, a Termelés eredményére hozott ál-
dosást köiül fontosabbnak a fá-
radtsággal járó prófelhasználatát
is annak produktumát, a tökéi
tekintjük, a járadék képződés döntő
mórkamátának azt vesszük, hogy

vajjon a järädēt st'allasälivor mēny-
nyj järädēt st'allasälivor mēnyj.
munka is munkacredmēny velt mēk-
sēgēs. Ha kēē jōda tulajadonnoa kōzül
ar egyptik ngyanauunyj munka-is
Tōke jādōzāt arāu ngyōbb hozadēt-
ly jūt, mint a mēsik, akkor ar
stōbbi jōda tōbb hozadēnāt järädēknat
monaynt. Fēhāt a jōda mēgmunka-
lāsānāt, lassusi tāsānāt keaverōst
p.a jōdēt st'allasälivor tātallan tēmē-
pētē vizonykka, mint adōu is
munka-aldorātōvā neu kēnülō tēx-
mēlēsē stōnykka tēkin tēvōl jōgūt
ar stōallōu hozadēknūtōbzōvēt mē-
nyj jārō, järädēt hozadēknat venni.

és mint szem szeméretti keverő kömül-
mínyeknek éppen a földész való el-
választáshoz társaságuk s így sűrűn állóan
fogyalomban nem kerülhetők mi-
attól, mint minden, a hozzájárulással
sűrűn azoknál társaságunk nem te-
kinthetők, holott valójában azok szem-
széke sőt van a jobbnak minőségű föld
magyarországon, hazánkban, stb.
A földjára hozzájárulások felvétel
okozta magának, mint általában az
állatállat, a haszon előállításának,
a mi, mint látjuk, fogyatékossá válik
s így jön létre, hogy sőt szem magunk
tekinthetők azok hasznosságokra, a
minknek önmagunkban mint minden

merő a forgalmunkat követő nem tárg-
gyai!

Navrátil a klasszikus angol is-
kola járadék-elvétől fejtegeti tovább,
amikor megállapítja, hogy a keze-
rőtt feltételek mellett írót termelés
hozadérai is az átlagos járadék kö-
zött munkát végző költőiség, a járadék,
mely főként a földnél a terméssel-
nek a termelésben való ingyenes
közreműködése által emelkedik
nagy jelentőségre.

Palás Károly azonban ismét
visszatér a jogi rendelkezést kellet-
teremtő iskolához, amelyben is a
földjáradékot abban a jövőben

látja, amelyek malaki a földre vonat-
kozó dolgai joga alapján évek. A föld-
járaadást csak azért hívta, an-
nak ismerője, mert ő is nem más an-
nak, a földnek tulajdonosa, birtok-
osa, nagy hasznélvesője és így jo-
ga van kikötni, hogy aki földjét
használja, neki fizessen a használat-
ért. Amennyiben azonban a tu-
lajonos maga gazdálkodik és ma-
ga értékesíti is terményeit, a pia-
con, akkor Palás szerint földjára-
adást nem lehet ró, mert ilyen-
kor nem állapítható meg, hogy
a jövedelem mely része vesethető
vissza a birtokjogra és mely ré-

see a vállalkozásai értékesítésre is
gondálkodási tevékenysége. - Ez azonban
csak látszólag teszi nehezebb felismer-
hetővé a földjáraadást, mert az min-
den esetben jelen van, akár a gar-
aa maga értékesíti a föld termé-
keit; akár a birtóje, - a földjáraadást
abszolút, minden esetben jelforog,
ahol az mindig is megítélte elemle-
ket bármely jellemező jeltétele meg-
van, tehát akár a kultonbözeti el-
mélet "kultonbözö" termőképesége, a-
kár a jyrudozeni elemlelet krité-
riuma : a jyrud, akár a Palai ál-
tal vállalkozó kiindulási pont, a
földre vonatkozó doloyi jof: mert ezek

a kiterimnek nem xarjak hi egymal!

A kornapi beredben foldjaradek-
jok tnyleg csak akkor berelintek, ha
a tulajdonos is berto kntin semelyek.
Ha azonban melyebbre hatian vizgal-
jok a kirdet, akkor ant latjuk,
hogy gazdasagi ertelemben akkor is
van foldjaradek, ha a tulajdonos
is a berto egy semely; ez, ezeben m-

Ta mi gyaris az a jovedelem-tobblet lesz
lyis hontu
adast
nem e
jirel
am mms.

a foldjaradek, mely tobblet reset a
tulajdonos az ezeben kapna, ha
a foldjet berbe sara. munkaja is
tokeje jutaluma pedig, az a resze
lesz jovedelminek ez ezeben, ame-
lyet akkor kapna, ha saját foldje-

nek nem tulajdonosa, hanem bér-
lője volna. Eri ezt Balás is is ezért
lesz megkülönböztetést tiszta és ^{név} (tis-
ta földjáradék között; szerinte ugyan-
is az lesz ezért tiszta földjáradék-
ra aki földjél használatába adja. A
használatos aránt fizeti a haszná-
lat, mert ő erre magát a haszná-
lati szerződésben kötelezte. A törvény
nem földjáradék tehát fizeti jogi
jövésnek.

Az adózi földjáradék el-
mételtezől eltérően, egészen más
szemzőgből nézi Oppenheimer a föld-
járadék jelenségét. Nyomatékosan
hangsúlyozza, hogy a földbirtok, a

a "külsőleges" kényszerítés által
két primumo jogi monopolium. A
föld kényszerítés a tulajdonjog által
való elvárással arokban önmagá-
ban még nem teremte földjára de-
kret, szükségos tényezője még munk
az is, hogy a földterület elvárással
a nagy birtok formájában törté-
jék, amely a föld monopolizáci-
ójának jogi alakja. A nagy föld-
birtok ugyanis meggátolja, a töme-
get a föld birtoklásában, mert hi-
szen - mint Oppenheimer egy egze-
rű példái példával is egész pereg
statisztikai adatok igazolja, - a
nagy birtok nélkül a kétes föld-

terület a földnélküli proletárság
számarára bővebben elemezni volna,
mivel arokban a nagybirtok a
földet monopolizálja, ezzel meggátol-
ja a közeget, a földbirtoklásban: ez-
zel területi is tartja fenn maga-
nak a városi munkások sztrájkát;
ezen a módon területi meg is tart-
ja fenn a nagybirtokosok és föld-
munkások között az ország monopol-
viszonyát, ami arában a munkásokat
a földjára adt sztrájkáinak kétség-
rejteti.

É pontnál aróban nem áll
meg Oppenheimer, hanem tovább jár-
ne fejtegetései, azé bizonyítja, hogy a

földművelés osztálymonopoliuma nem csak a mezőgazdasági munkáit, és a földigénylőket kegyeseníti járva át szolgálatára, hanem ennek út-
talánv kihatása van az egész gazdaságunk társadalomra. A nagy földművelés területén ugyanis ak-
kora a szociális depresszió, hogy a közegek olyan kegyetlenek a városok felé, nagyobb ipari em-
porimunka felé válsághoz, ami ar-
ntán azt eredményezi, hogy a vá-
rosi ipari munkásság újabb kon-
táler csereget kaporadva, a munkabéret lefelé versenyese
kegytelen kiindul. Traktat a föld-

járások parhuzamosan használtat-
 ták juttat a nagy tökének is, amire
 Oppenheimer azt mondja igen talá-
 lóan, hogy a "propit matematikailag
 kifejezve nem más, mint a föld-
 járások funkciója". Minél magasabb
 a földjárás, annál magasabb a
 propit jut a nagy tök területe-
 ről elvonulni képzett tömegek
 beillesztésére vezetve folytat a nagy-
 tökének. És a folyamat nem áll
 természetesen meg az egyes rész-
 gek határainál, hanem végig vo-
 nul az egyes nitárgaradatokon
 is vég lesz aztán a magyarországi
 tájfelosztások magasabb föld-

járási a new-yorki gyáros profit-
jának csökkentésére!

Mint az eddigiekbe látha-
tó, a külföldi földjárást mind-
egyiknek van valami alapja.
Mind egyik tulaj az igazságot,
de csak egy részét ismeri fel jel-
lemző sajátosságát. Mindannyian
nagyobb figyelmet fordítanak ar-
ra, amiben eltértek, mint arra,
amiben megegyeztek is, ennek meg-
felelően a megegyező részek figyelt-
menkiült hagyása mellett az el-
terjedéseket elterjed ki

az ismereteket elterjed
legelőbbje közös kritérium gyarúsít

ismerete fel a főajándékának a föld
tulajdonán alapuló sajátosságait,
akár közvetlenül, sőt tulajdonú-
ja a főajándékot / mint pl.: a marci-
is az Oppenheimeri elmélet, sőt Rod-
bertusé is / akár pedig csak köz-
vetve, mintegy rejtetve erre a fun-
cionális viszonyra, / mint a fizionómiában,
Riccardi jellegére / kétségkívül, a-
zokban, hogy az elméletet nem ön-
magukért kérték, mert hiszen
minden elméletnek célja tulaj-
donképpen az, hogy valamely jelene-
re megvilágítva, abból tanulási-
gokot szűrjön le, amelyet utána a
gyakorlat a maga lehetőségei közt

alkalmaz. Nos tehát a főtájanadé-
kötés is, mint társadalmi jelensé-
get magától elitéldően nem a-
zért vizsgálhat ismételtén, mint
ha az valami kétsémből vagy ip-
pen reaktivitás révén jelenne meg,
ami fölött való vitát kocsásokkal
és ams kötelekkel megköltés,
mint kévés azt a görög bölcsel,
a szép is jó fölött való vitájuk
alkalmaz. A gazdaságtan ter-
mészeté mai magában is kizár
minden ilyen "elakváltkúti" "l'art
pour l'art" vitát, mert hiszen az
egés gazdaságtan is általában
a szociológia az emberiség és pe-

sokszor azonban csak egy része
az, amelyet nyíltan felismerik, a
bajt is még azok közül is, akik a
bajt illyenket ismerik, szintén
csak egy töredék keresi a betegség-
ség roszságát is ajánlja, az általa
helyhelyesebbnek felismerett roszságot
a baj kiirtására. A fizikokratákra
is nagy számban követőikre kell csak
gondolnunk, akik közül a legtöb-
ben egyszerűen csak követés-
jék a főbajriadék jelenségét és ha
követés jót is ismerik hátrányos
voltát, ^{amikor} az mintegy természet-
megszüntethetőségük módjainal
nem sokat tördölnék.

Az újabb emlékeket, ezek kö-
zül is azok, amelyek Robertusról
Marcelló kerouve a gyűjteményben is nem a
termelésben keresik a bajokat, épen
abban különböznek a régi iskolá-
tól, hogy módokat ajánlanak, lehetősé-
gekét mutatnak, amelyeknek se-
gélyével az államok jöveteleivel is
háromszáz felismerés földjára adhat meg-
szüntethető" volna.

De nem is lehetetlen addig a
közegadásiglatól határozottan pro-
prietárius válni az említtett baj ellen,
amíg a természet birodalmában keres-
tél, kutatják, a jövővel szembe-
kötő, mert az esetben lényegében

maió is tényleg volna minden orvosok,
ninthogy a természet kultúrássággal
is csak felületés is időiglenes gyógyi-
tást megengedtet volna. Adai kel-
teti tehát. erre ma is, amig a gyógyar-
adkozás teljes kifejtésével a kapi-
talizmus, a maga egészében kibor-
soltosza elleni a kutató figyelmét.
A természet működését is mindei-
kább azon körülményekre hívja fel
a szociológus figyelmét, amelyek a
természet igen minőségét is meg-
nyitják lehetőséi tétel. Így került
paratlan mindeközbe előtérbe a
jogmaszok kérdése a jövődelemelőz-
tás problémájánál.

Mint látunk tehát az újabb jövőjárásokról, sünket kútatók nem elégszenek meg a pusztán teoretikus tény konstataálásával, hanem a járásokról jövőrejeléseket megosztó "előrejelés" stánu is kútatnak.

Lásunk most már miúgyen másokékké tartanak az egyes újak sélkoveretöket. Robertus mintán megállapítja, hogy a jövőrejelésről igazság talanságai a magántulajdonban gyökereznek, tehát egyszerűen a magántulajdon teljes történetét javasolja, mely régió sélk sélkterés sélkteréssel / sélkterés munkaból, munkanap sélk / min a jelenben

megkövetelték igazságot. É. módosare
tehintétében meggyesitk haxe rét-
jainal, mintán mindketen a ma-
gántulajdon teljes megszüntetését
őhajják fokozatosan két nyerő so-
cialis kemelés alakjában. / Hig Rod-
bertsmát, a célra vezető eszközök
átmeneténél a normál munka-
nap, munkabér is normál mun-
ka, addig haxe is utána a socia-
listák a kemelési eszközök fokosa-
tán socializálását, progressiv adó-
rendszert stb javasolják. / A magán-
tulajdonnak teljes megszüntetés a
jövdelem elcsúszás aránytalansági-
nak kiegyenlítésére aromban stb

abszurd teória, aminek keresztülvihetetleniségét éppen a legkiválóbb Társadalomgondviselő hangvételjei is alátámasztják. E helyütt csak Fűzi Orsolya, A történelmi materializmus általánosított bírálata című tanulmányra utalok, amely a Tulajdon Teljes történelmi alapuló szocialista állam elterjesztését magyarázó problémáit és megoldhatatlan argumentális feggveréstől kezdve a Tulajdon Teljes bírálataiban lévő államutópiát. Megjegyzem továbbá, hogy éppen az, ami ellen a marxisták harcoltak, a járulékos jövedelem lépése fel más formá-

ban létre kell hozni a követhere-
terem keresztül mitü socialista ál-
lamban, az által t. i., hogy a kom-
munistá államban is ráövel, az a
betűtás fog jövényszulni, amely sze-
pint az államiigyeget mitüo kist-
vicselői kar bizonyos tekintetben
előnyösök helyettesen van, a neher-
telti munkásoknak, aminek kö-
vetkezésben a hatalmat is a
pozíciókat mindegyik a maga is
módai számára igyekezik birtó-
sítani; az a folyamat pedig lassan-
ként nyílni csak szétátagozódást
hoz létre a melleni munkások is
a telti munkások szétátagát. hi-

helyt pedig osztályok helyüknek,
aranyat föllep az osztályviszony és
ennek elmaradhatatlan híveije az
irték többlet, téhat a járadék, amely
akár pelleni munkások és hiva-
talnokok monopoliizetikus helyete,
akár pedig a termelési eszközök
tulajdonjazi lefoglalása szorra art,
egparánt a jövedelem elosztási a-
ránytalanságra vezet. A nagy-
tulajdon egypárú megriintetéseit
hivatali módoserek téhat a nem
alkalmasak, a jeladai megfoglalási-
ra.

Nézünk most már mit ja-
vart Oppenheimer a földjadaradék

megszüntetésére. Látnuk, hogy emé-
le a földjáradékot, a földbirtok se-
tály monopolizációját, származtat-
ja. Következésképp ennek, hogy a
nagybirtok területén levő állandó
szociális nyomás azaz a látjelté-
telek változatlanul kevesebb
állapotra, a népességet, az ipari
vidéket, városok felé való nyo-
mulásra kényszeríti, a városokban
munkajuttatás ellen kényszerít, a-
mi a viszonylagosan még keve-
sőbb városi munkásság körét
bővít, ami a kecskék let-
jeltételeit még mindig kevesebb
helyre hozza, mint volt a föld-

járadéknak felitete nagybírók ka-
tárában. Így a földjáradék nivellát-
ja /: lefelé haladó tendenciával /, a
bérket.

Minderek egybevetésével és
figyelembe vételével Oppenheimer
erután azt a következtetést von-
ja le, hogy földjáradék csak ott kelet-
kezhetik, ahol a nagybírók rendel-
kezésére elegendő prámi földnélkü-
li szabad munkás áll, akiket a
gazdasági szükségességek, a földmo-
nopolium folytán arra kényszerít,
hogy jelentős és naponta növekvő
részt járadék gyűjtésére szabadjan-
nak, amit értelmű megteremté-

nek. "Ébbs" a fejlődésről aztán inkább
következik az a megoldási mód,
amivel a járaszeret, automatiku-
san megszűntethető. Ezek szerint
nem fejlődhetik ki tehát sem a
kapitalizmus, ahol nem volt lehető-
ges a földműves proletárak beáradolá-
sa, vagy ahol valamely terület oly
szerepű földbirtok viszonyokhoz
örvénadett, hogy minden munkake-
pes ember nagy költséges terület-
nyeskedés nélkül saját birtokához
juthasson. Ezen körülmények nem
lehet a szabad paraszti jövedelmét
megőriztetni, itt tehát csak meg-
felelően nem is lehet kerhet semmifé-

le jelen többlet.

A jelen körülmények között tehát a megismerés alapján a gyakorlati közgazdász feladata nem egyéb, mint lecsapolni azt a fölöslegesen nagy ember rezervoárt, amelyből a nagyvrtók még fölöslegesen táplálkoznak. Ezt pedig a belső telepítést magyaránji keresztülviteléssel látni megoldhatónak. Statisztikai adatokkal igazolja, hogy kelet-magyarországi részben nagyvrtók parcellárával keresztül vit a belső telepítés következtében az egyes kis mezővárosok rendkívüli mértékben fejlődésnek indultak, ellentétben

azon számosas helyiségekkel, amelyek
könyvtár nem volt telepítés.

A nagy mértékben keresz-
tül vit a belső telepítés tehát elvon-
ja a földművelőket a nagybirtok-
tól, amelyek számára megszű-
nik a földművelés, a nagy-
birtok törekvése / nagy ükült hoz-
sajátul maga is a belső telepítés-
hez / az osztály monopolium meg-
szűnik. Így tehát a telepítés pre-
jában a földbirtok monopolium
mát is megszűnteti ezzel a töké-
viszony minaca határait is újat
által az értéktöbblet keltésére.
Korábban telepítés nélkül is csak az

lesz a nagykövetségi sorra Oppenheimer
jósága szerint, mert a nagykövetségi
ról való előzetes mind nagyobb
mértékű lesz a fejlődés folyamán is
így a nagykövetségi seregében is
törekve meg saját maga létét kö-
vetkezésképpen. Ez Oppenheimer teóri-
ája.

A fejlődésüket szemlélve azon
szempontjainak, melyek a jogi rendszer-
ből származnak ki, tartalomukat
Henry George szemléte is, aki azon-
ban úgy szemlélteti a földtulajdon-
ságot, mint pedig a földtulajdoni jogok gya-
korlati alkalmazásában sokkal az
előzőeknél egyszerűbb, sőt egyszerűbbnek

halad. 6" akként formulárna, a föld-
járadékra vonatkozó elhatározás,
hogy a földjáradék a termelt vagyon
annak része, amelyet a tulajdonos-
nak a természeti erő használatá-
nak kizárólagos joga juttat. Ahol
a tulajdonos vagy a kéző juttatás
földet használ, az kizárólagos földjára-
dék van; ahol a földet nem használ-
ják, az juttatás van, az a földjáradék
lehető. A földnek az az juttatás, hogy
van a földjáradék hozási képessége.
Míg azonban a föld tulajdonosa
nem nyújt valamilyen előnyt, ad-
ing, a földnek juttatás nincs, míg Ep-
penheim a földet jogi monopolium-

nak tekintti, mert szerinte a rendelkezésre álló föld mennyisége az emberek földművelésének fedezésére elegendő lenne igazságos megosztás esetén, addig George, a földet természetszerű monopolizumnak tekintti, amely mint igen nem szaporítható mennyiségű.

George tehát a föld természetszerű monopol helyzetének megszüntetését vagy módosítva földjára azt definiálja, hogy a földjára azt monopolizumnak fizetési díj, amely a természeti elemek magántulajdonba bontásából származik, melyeket emberi munka nem termelhet és nem nö-

velket. Ebből következik, hogy nemcsak
a földművelésre, hanem a terület hozhat
földjáradékot, hanem az ipar is ke-
reskedelm is, mint ezt, az ipari
is kereskedelmi vállalkozás a föld,
a telek nagyobb juttatás birtokosja. A
földjáradék törvényeiből természet-
szerűleg következik meg, hogy
birtokoson is legyen, a munka is
törke befektetéséből eredő természet,
a két tényező, a hozadékból csak
annyit fog kapni, amennyit, a
szabad földön, földjáradék fizeté-
se nélkül, vagyis a használatban
lévő legtermékenyebb földön ter-
melhetet volna. Ezzel a természettel

mindaz, ami fölötté van annak a
munkájának, amelyet a munka is
is többé a földjára azért nem hozó föl-
dön együttesen termelhet, a földes ir-
nak, a tétel tulajdonosnak jut föld-
jára azért. A munkabér is kamat té-
hát nem függnek a munka is tö-
ke hozadékától, hanem attól, ami a
földjára azért levonása után marad,
nagyis mindekor a használatban te-
vő legrosszabb földtől.

A munkabérek növekedé-
nek elvárására tehát a növekvő
termelő képesség dacára a földjára azért
nak tulajdonosként is mindaz a több-
let, ami így a munkabérlőktől elva-

rad a földművelésnek keletre.

Hiánynak tehát, hogy az egyen-
lőtlen nagyon megnövekedés magára, a
földművelésnek intenzívise vért ke-
tő vissza, mint ahogy ~~az~~ egyenkei-
már csak a nagybirtok tulajdon
intenzívisek. Kétségtelen hatással
növekedés a föld járulékos is a
jövendelemlőzlas kátrányait, addig
George elméletében a legkisebb föld-
síknak is fontos szerep jut a jöve-
delem-elosztás aránytalanságának
előakadásánál. Ennek megfelelően azu-
lán, - mint ahogy a szegények egyre
mélyebb lesz, amint a nagyon nö-
vekedés is a munkások lesz áll, ho-

totu a temelökepesseg nö, mert a
föla minden nagyon forrasa mono-
polizálva van, - egyetlen hivatos mód-
szert, ajánl a kártyony ok meg-
szüntetésére: az egyeni földművelő-
közösség a közös földművelőnek kell len-
nie.

George Bellát meggyűnta
az újat is módosít, amelynek segé-
lyvel a földajáradat is vele együtt
a jövedelem megosztás súlyos igazság-
talanságok egy részre kiküszöbölhető-
nek a társadalomból. A keresztül-
vétel pedig lehetőleg oly módon i-
gyekszik lenni, hogy minden prola-
terok állami elkövetés, vagy egyéb drase-

Likus újraindított körökkel melkielőzökön
a társadalom a földközösségre való
átmenetnél. Ennek nagy magyarázat
szerepe is van a mióta ma: az összes
adókra jeltörölés is helyére lépésénél
a szárszáralkos földközösség. Egyéb-
ként minden gazdasági berendezke-
dés maradjon a régiben. Az Özpénzei-
mér által ajánlott "kettő" telepítés
szel, azonban ennek még az ar-
tomány is megvan, hogy nem jár ak-
korra járadsággal, nem oly költséges
és nem kettő az általam beavatkozás-
nak oly nagy mértékű látszatát, a-
mely az idegenkedést sem tudja
maga után kovácsolni a kettő Te-

lepítés mindenkori kétséges, hogy meg-
hozható a várakozás, mert lehet-
séges, hogy itt-ott a tömegek telepít-
ések egyike vagy másik helyre, akik-
nek munkakörülményeik hanyag, gondos-
kodásuk hiányos, feltételek, ami, amu-
tan könnyen megvalósítható, hogy a
hívtakok mind nagyobb tömegekben
kezdtek is koncentrálni a város-
részek és nagy részleg, a telepés részek
közvetlen közel, a földrajzi adóktól men-
külve inkább földrajzi adókat megállítani
az új földesurak.

Érdekesebben George felé a-
gyúrtak 100%-os földértékelési adó, egyúttal
nap, alatti kétszáz millió forintot hoz-

na léte, minden hűlövéssel rak-
kodtatás nélkül. Vigyázzunk csak
melyek keményen a jövőtől való
sere határai.

Amidantekintő, azí, eredményei,
hogy ennek hatása alatt mindenki
nyjékzik a rendelkezésie álló jö-
dei, telket a telket legintézkívett
míadon kihasználai, ami, a ter-
metés hihetetlen fokozására vezet,
ezet kapcsoltatva, a fogyasztás so-
hassem semélt fokozódására. A váro-
si úres telket, a telket speculáció
sere kárárai, ingyosolva egyik mag-
pót a másikra spóltákka, újkei-
helyiségekkel, gyanakka, ipartele-

pekkel népszerűnek lév. azt nyugodt
szíjjal rendelkezőknek álló helyüknek
a jóvási jövedelmek arányosabb kihasználására
bármely szótól képtelen,
vagy nem hajlandó, ez az adó ar-
pa kisérteti, hogy átengedje ezt a
kegyet más, megfelelő és kennelekre
kész embereknek. Észreint mindennek
amennyi jövedel birtokát, amennyit a
legjobbani ki tud használni is a
többieknél jobban ki tud használni,
az viszont ez az adórendszer quados-
kodásuk póta, hogy senki egy talpatai-
nyival se tudjon többet legyőzve
tartani, mint amennyit jóvási jö-
védekhez képest ki tud használni.

A föld minden darabja, ekként ma-
kadarálta, a társadalmi közbene-
lis szolgáltatásban, az, amely lehető-
síti a földet maximumát kihasznál-
ja, a társadalom számára.

És persze felesleges is hang-
súlyozni, hogy minden az új 100% os
földadót adó működési terv, azonnal
megszünt minden monopólium
is létét, a társadalomban.

Minden egybeesővé tehát
megállapíthatjuk, hogy a földjara-
dék is a vele járó társadalmi jöve-
delemelosztás aránytalansága, a leg-
könnyebben is legésszerűbben min-
te máról-holnapra, a George által

ajánlatot 100%-os földentéradó által
valóan megpénztéhető. Amint is in-
kább, merő brissen je a társadalom
mai teljes külfaladjának is fölépi-
tésének megővása mellett lehetne-
ges is a mai adózási rendszerbe,
ha nem egyszerűen, haí fokozatosan
váltatható. Különösen pedig jelen
nehéz napjainkban volna üdvös
határu a megvalósításához hozzá-
látni, amikor jelenlegi adórendszer-
nek a hátszaban a termelésre is
fogyasztásra kivétel mindenemű
adóink valósággal üldözik is bünté-
lik a termelést is fogyasztást, ^{amennyire} hogy nem
veszik észre, hogy egy bizonyos fokozat

Éltünk a termelés folytatásának
látása folytán, csak az adók viszony-
lag kevesebbet hoznak, mint annak
előtte, mikor kevesebb kulccsal is ke-
vesebb tényleg volt a kifizetés. Erab-
tal, a termelés csak visszapöccint, a
fogyasztás pedig egyre csak drágább
lesz. Így ellenben, a földre kivételt
100%-os értékadóra, a termelés csak fo-
kozottabb termeléssel reagálhat, amely
ezen folytán lehető is lesz. Ez a
még amint a fogyasztás is kevesebb, a
doknát is kevesebb az, adó társaság,
az árszabályozás meg, a köz pénzár-
ra, amit az egyen egyéni munkái-
val nagy tökélyesen befejezésével

termelt, ami tehát jogszerű csak az
egyiké, míg a föld juttatásának 100%-
os megadóztatásánál azt mondják
megadóval, abból vesszünk el a
törvényszerű, ami nem az egyes
egyén munkájának, hanem az
egész társadalom összmunkájának
eredménye: a keménységet kímélve,
a földnek nevet, piaci értéke. Hogy
pedig ez nem csupán bolhás dok-
trínák összekodás, azt bizonyítja,
Kiotchaunak a példája, ahol a né-
metek kizárólag képen háború e-
lőtt bevezették és ahol rövid idő-
 alatt valamelyes eredményt produ-
káltak, amelyből mindazon, akik

Tapasztalták, a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak.

Összegezve megjegyezni kell a fentiekhez, nem lehet kétség az igazán, hogy a földjára a mint a jövőben valószínűleg földes is hárs jelenléte, a legelőterületökben is legismertebbnek a George által ajánlott földérteladással volna megismertető, aminek megalapítása az egyes társadalmunk abszolút jövedel. Ilyen a földtulajdonosok ellenében pozitív jövedelnek való látszólag ellenük az is, tehát, az abszolút jövedelmük is: a mi

megvalósulása mellett axommal
jellemezhető mind a határainak a
társadalmi nagy ellenétet au-
tonomikus kitűzésével és jö-
let és ezzel együtt a civilizáció
határainak kitűzésével és
fejlesztésével. ^{és}